

Hem>Dina rättigheter>Tilltalade (brottmål)

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

Swipe to change

franska**Tilltalade (brottmål)**

Belgien

I de här faktabladen förklaras vad som händer när en person misstänks eller anklagas för ett brott som prövas av domstol. Information om mindre allvarliga brott, exempelvis trafikbrott som normalt bestraffas med en i förväg fastställd påföljd som böter, finns i faktablad 5. Om du är brottsoffer kan du hitta fullständiga uppgifter om dina rättigheter här.

Sammanfattning av det straffrättsliga förfarandet

Här ges en sammanfattning av de olika steg som normalt förekommer i ett straffrättsligt förfarande.

Undersökningsdomstolar

Undersökningsdomstolarna är råds-kammaren (chambre du conseil) och åklagarkammaren samt överklagandekammaren (chambre de mises en accusation (en appel)). De kontrollerar att häktningsbeslutet är formellt korrekt, avgör om en misstänkt ska hållas häktad, utövar tillsyn över brottsutredningen och beslutar om ett mål ska hänskjutas till behörig domstol.

Förfarande vid råds-kammare:

stämning per rekommenderat brev

möjlighet att studera handlingarna på kansliet

uppmaning att fullgöra kompletterande skyldigheter före förhandlingen

förhandling för att avgöra om det finns tillräcklig grund för domstolsprövning

överläggning om målet och fastställande av datum för meddelande av avgörandet

meddelande av avgörandet om hänskjutande av målet; med vissa undantag som anges i lagen har den anklagade inte rätt att överklaga detta avgörande.

Brottmålsdomstolar

Om du är misstänkt för en "délit" (ett brott av medelhög svårighetsgrad som kan ge böter på minst 26 euro och/eller fängelse i mellan åtta dagar och fem år) kallas du till en brottmålsdomstol (tribunal correctionnel). Brottmålsdomstolen avgör om du är skyldig till det som du anklagas för, meddelar friande eller fällande dom och beviljar eventuellt brottsoffren ett belopp som skadestånd inklusive ränta. Brottmålsdomstolen kan utdöma fängelse i högst tjugo år för brott som normalt – om det inte vore för vissa förmildrande omständigheter – skulle ha prövats av brottmålsdomstolen för grövre brott.

Förfarande vid brottmålsdomstol:

stämning genom stämningsman

möjlighet att studera handlingarna på kansliet

förhandling inför domstolen

möjlighet för domaren att överväga målet under en månad

meddelande av dom

möjlighet att överklaga.

Brottmålsdomstolar för grövre brott

Om du anklagas för en "crime" (ett allvarligt brott som kan ge som mest livstids fängelse) kallas du till en brottmålsdomstol för grövre brott (cour d'assises).

En jury med tolv medlemmar som väljs bland allmänheten avgör om du är skyldig till det som du anklagas för. Om du förklaras skyldig beslutar

jurymedlemmarna tillsammans med domstolen, som består av tre domare, vilken påföljd du ska få. Det är dock bara domstolen som beslutar om beloppet för skadestånd inklusive ränta till de eventuella brottsoffren, om dessa har gjort anspråk på skadestånd.

Förfarande vid brottmålsdomstol för grövre brott:

beslut av åklagarkammare att hänskjuta målet till domstol, skriftlig stämning genom stämningsman

möjlighet att studera handlingarna på kansliet (kostnadsfri kopia på begäran)

förberedande förhandling: fastställande av lista över vittnen som ska höras samt val av jurymedlemmar genom lottnings

muntlig förberedelse av målet

förhandling om skuldfrågan, eventuellt om påföljden och därefter om civilrättsliga anspråk

ingen möjlighet att överklaga (utom till kassationsdomstolen).

Du hittar mer information om de olika stegen i förfarandet och om dina rättigheter i de olika faktabladen. Den information som finns där kan dock inte ersätta samråd med advokat och är bara avsedd som vägledning.

Europeiska kommissionens roll

Observera att Europeiska kommissionen inte har någon roll att spela i straffrättsliga förfaranden i medlemsstaterna och inte kan hjälpa dig om du har klagomål. Det står i de här faktabladen hur du kan lämna klagomål och till vem.

Du hittar den information du behöver genom att klicka på länkarna här nedanför

1 – Juridisk rådgivning

2 – Mina rättigheter under brottsutredningen (innan målet hamnar i domstol)

Polisgripande och polisförhör

Brottsutredning ledd av åklagare

Brottsutredning ledd av undersökningsdomare

Specialfall: häktning

Avslutande av brottsutredning ledd av undersökningsdomare

3 – Mina rättigheter under rättegången

4 – Mina rättigheter efter det att domen har meddelats

5 – Smärre trafikbrott

Senaste uppdatering: 20/06/2012

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [nl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

1 – Juridisk rådgivning

Om du på ett eller annat sätt har blivit inblandad i ett straffrättsligt förfarande är det väldigt viktigt att du ser till att få oberoende råd av en advokat. I de olika faktabladen får du veta när och under vilka omständigheter du har rätt att bli företrädd av en advokat. Där står också vilken hjälp du får av advokaten. I det här allmänna faktabladet får du veta hur du hittar en advokat och hur advokatarvodena kan finansieras om du inte kan betala dem själv.

Hur hittar jag en advokat?

Varje belgisk advokat är medlem i advokatsamfundet i det domstolsdistrikt där hans eller hennes kontor är beläget. Advokatsamfundet i Bryssel består av två avdelningar, en för franskspråkiga och en för nederländskspråkiga advokater.

Advokatsamfundet i den wallonska regionen och den franskspråkiga avdelningen i Bryssel ingår i en sammanslutning som heter *Ordre des Barreaux francophones et germanophone* (OBFG).

Advokatsamfundet i den flamländska regionen och den nederländskspråkiga avdelningen i Bryssel ingår i en sammanslutning som heter *Orde van de Vlaamse Balies* (OVb).

Listor över advokater finns på telefonkatalogens vita eller gula sidor samt på internet (<https://avocats.be/fr> eller <http://www.advocaat.be/>). För att hitta en advokat som brukar försvara personer i brottmålsdomstol kan du söka under "matière préférentielle"/"voorkeurmaterie" (huvudområde) och underrubriken "droit pénal"/"strafrecht" (straffrätt).

Du kan också hitta en advokat nära dig genom att söka på kommun eller domstolsdistrikt.

Dessutom kan du kontakta de enskilda advokatsamfundens kanslier och få listor över deras medlemmar.

En annan möjlighet är att ta direktkontakt med en advokat som någon har rekommenderat. Det kan du göra per e-post, vanligt brev eller telefon.

Hur betalar jag advokaten?

I regel är det du själv som betalar din advokat. Advokaten kan kräva att du betalar ett förskott innan han eller hon börjar arbeta åt dig. Det finns inga bestämmelser i lagen om hur höga advokatarvodena ska vara. Advokaten måste dock tala om för dig hur han eller hon kommer att beräkna sitt arvode – per timme som han eller hon lägger ner på ditt försvar eller på grundval av schablonbelopp per arbetsuppgift (rådgivning, inläsning av mål, muntlig framställning osv.).

Till detta kommer sedan advokatkontorets omkostnader och de avgifter som domstolen tar ut.

Om du inte har råd att betala din advokat kan du ansöka om kostnadsfri rättshjälp hos det rättshjälpskontor som din advokat tillhör. En lista över kontoren i samtliga domstolsdistrikt finns på internet:

[fransk version](#)

[nederländsk version](#).

Du får kostnadsfri advokathjälp om du får socialbidrag, garanterad inkomst för pensionärer eller inkomstersättning för funktionshindrade, om du har försörjningsansvar för ett barn som får särskilt barnbidrag (prestations familiales garanties), om du hyr ett subventionerat boende, om du är minderårig, om du har fått skuldsanering, om du är häktad, om du har stämts till domstolen med delgivningsintyg (procès-verbal) eller om du är psykiskt sjuk.

Detsamma gäller om du bor ensam och din disponibla månadsinkomst är mindre än 860 euro samt om du bor tillsammans med någon och den sammanlagda inkomsten för de vuxna personer som du bor tillsammans med är mindre än 1 104 euro (plus 145,16 euro per person som någon av er har försörjningsansvar för).

Senaste uppdatering: 20/06/2012

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [nl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

2 – Mina rättigheter under brottsutredningen (Innan målet hamnar i domstol)

Vilken funktion fyller brottsutredningen?

Syftet med brottsutredningen är att samla bevismaterial som visar att brott har begåtts samt att kontrollera uppgifter som kan fria den misstänkte från skuld eller visa att det inte har begåtts något brott.

Vilka steg består brottsutredningen av? Vem ansvarar för de olika stegen?

Polisen undersöker brott och gärningsmän samt samlar bevis.

När polisen misstänker att ett brott har begåtts underrättar man allmänna åklagaren, som fattar något av följande beslut:

att lägga ner ärendet

att själv fortsätta brottsutredningen (som då kallas "information")

att kontakta en undersökningsdomare och be honom eller henne genomföra en utredning ("instruction") avseende en viss sakomständighet, inte en viss person.

Allmänna åklagaren har inte lika omfattande befogenheter som undersökningsdomaren. Undersökningsdomaren eller allmänna åklagaren leder brottsutredningen och ger anvisningar till de poliser som sköter det praktiska utredningsarbetet (håller förhör, gör husrannsakingar, tar DNA-prover osv.).

När brottsutredningen är klar

Om målet ligger hos allmänna åklagaren kan han eller hon fatta något av följande beslut:

att lägga ner målet

att föreslå att det straffrättsliga förfarandet avslutas (dvs. att målet inte går vidare till domstol) i utbyte mot att den misstänkte betalar ett penningbelopp (det normala vid trafikbrott)

att föreslå medling i brottmål, vilket kan förekomma vid mindre allvarliga brott – målet går då inte vidare till domstol, men gärningsmannen måste gottgöra brottsoffret och eventuellt genomgå en behandling eller utbildning

att direkt stämma den misstänkte inför domstol

att stämma den misstänkte inför domstol genom ett delgivningsintyg (procès-verbal) som överlämnas i samband med att den misstänkte grips (och då får frihetsberövas under högst ett dygn) eller själv infinnet sig hos allmänna åklagaren, i syfte att göra förfarandet snabbare.

Om målet ligger hos undersökningsdomaren lämnar han eller hon över det till åklagarmyndigheten, som lämnar in stämningsansökan. Sedan får den tilltalade möjlighet att läsa handlingarna i målet. Han eller hon kallas till råds-kammaren. Där redovisas undersökningsdomarens brottsutredningsrapport, eventuella civilrättsliga parter (brottsoffer) får yttra sig, åklagaren gör sin sakframställning och försvaret gör sin muntliga framställning. Därefter fattar råds-kammaren något av följande beslut:

antingen att skicka tillbaka målet till undersökningsdomaren för kompletterande utredning

eller, om brottsutredningen är fullständig,

att senarelägga meddelandet av avgörandet om en offentlig förhandling skulle kunna skada den tilltalade

att placera den tilltalade på en inrättning för samhällsskydd, om han eller hon begick brottet i ett tillstånd av allvarlig mental störning som gjorde honom eller henne oförmögen att kontrollera sina handlingar när brottet begicks och fortfarande befinner sig i ett sådant tillstånd

att överlämna målet till behörig domstol (polisdomstol (tribunal de police) eller brottmålsdomstol (tribunal correctionnel)) för prövning; om råds-kammaren anser att målet bör prövas av brottmålsdomstol för grövre brott (cour d'assises), fattar den beslut om att överlämna handlingarna till allmänna åklagaren, eftersom det bara är åklagarkammaren (chambre des mises en accusation) som kan väcka åtal vid brottmålsdomstol för grövre brott.

Den tilltalade har i det här skedet en begränsad rätt att överklaga. Om man anser att vissa procedurfel har begåtts kan man dock överklaga hos åklagarkammaren.

Under brottsutredningen kan undersökningsdomaren besluta om häktning på vissa villkor:

det måste finnas tydliga tecken på skuld

brottet måste kunna ge minst ett års fängelse

häktning är absolut nödvändigt för den allmänna säkerheten.

Om maximistraffet inte är mer än femton års fängelse får häktningsbeslut bara fattas om det finns starka skäl att tro att den tilltalade kan komma att fly, begå nya brott, undkomma rättvisan, förstöra bevis eller komma överens med andra personer exempelvis om vilken historia de ska berätta i domstolen.

Den tilltalade ska infinna sig vid råds-kammaren senast fem dagar efter utfärdandet av häktningsbeslutet och därefter en gång i månaden tills brottsutredningen är avslutad (men bara var tredje månad om brottet är så allvarligt att det inte kan prövas enligt ett förenklat förfarande).

Mina rättigheter under brottsutredningen

[Polisgripande och polisförhör \(1\)](#)

[Brottsutredning ledd av åklagare \(2\)](#)

[Brottsutredning ledd av undersökningsdomare \(3\)](#)

[Specialfall: häktning \(4\)](#)

[Avslutande av brottsutredning ledd av undersökningsdomare \(5\)](#)

[Polisgripande och polisförhör \(1\)](#)

När får polisen gripa mig och hur länge får de frihetsberöva mig?

Du kan bli gripen om du tas på bar gärning när du begår ett brott (utom de minst allvarliga brotten) samt på allmänna åklagarens eller undersökningsdomarens begäran om det finns tydliga tecken på att du är skyldig. Polisen får inte frihetsberöva dig i mer än ett dygn.

Får polisen kroppsvisitera mig?

Ja, i samband med att du grips eller om det finns skäl att tro att du bär vapen eller något annat farligt föremål, eller om den allmänna ordningen är hotad.

Får polisen komma in i min bostad?

Ja, om du ertappas på bar gärning med ett brott eller om du släpper in dem.

Får polisen söka igenom mitt kontor eller min bil?

Ja, på samma villkor som din bostad. Det finns dock vissa utrymmen som inte får sökas igenom och vissa andra som är särskilt skyddade. För att polisen ska få göra husrannsakan där krävs det ett särskilt förfarande. Exempel är diplomaters och parlamentsledamöters kontor samt lokaler som tillhör personer som har kunskap om yrkeshemligheter.

Polisen får söka igenom din bil om det finns anledning att tro att den har använts för att begå ett brott eller för att transportera efterlysta personer, bevismaterial eller föremål som utgör en fara för allmän ordning.

Får jag kontakta en anhörig, en vän, en läkare, en anställd vid mitt lands ambassad?

Om poliserna anser det lämpligt, eller om du själv begär det, blir du undersökt av en läkare. På det här stadiet är det poliserna som avgör om du ska få ringa.

Om du är minderårig måste polisen utan dröjsmål skriftligen eller muntligen underrätta dina föräldrar, din förmyndare eller den person som ansvarar för dig.

Vad har jag för rättigheter under polisförhöret?

Du har rätt att vara tyst och att inte säga något som tyder på att du är skyldig, dvs. du har rätt att inte samarbeta genom att hjälpa polisen att få fram bevis mot dig.

Vid början av varje förhör talar polisen om för dig

att du har rätt att kräva att alla frågor som ställs till dig och alla svar som du ger ska antecknas ordagrant

att du har rätt att kräva att en viss utredningsåtgärd ska vidtas eller att en viss person ska förhöras

att det du säger kan komma att användas som bevis i domstol.

Du får använda de handlingar som du har i din ägo, men utan att förhöret behöver skjutas upp. Du får begära, under förhöret eller senare, att sådana handlingar ska bifogas till förhørsprotokollet eller deponeras på kansliet.

När förhöret är avslutat får du läsa igenom protokollet (om du inte begär att det ska läsas upp för dig). Polisen frågar dig om det inte finns något i det du har sagt som behöver korrigeras eller kompletteras.

Om du vill tala ett annat språk än förfarandespråket, finns det tre möjligheter: polisen kan kalla in en edsvuren tolk, det du säger kan antecknas på ditt eget språk, eller du kan bli uppmanad att själv skriva ner vad du har att säga. Om förhöret hålls med hjälp av tolk, antecknas det vem tolken är och att han eller hon fungerar som tolk.

Du får veta att du kan få en kopia av ditt förhör utan kostnad.

Kommer polisen att begära information om mig ur belastningsregistret?

Polisen har tillgång till det centrala belastningsregistret.

Kan min advokat hjälpa mig?

Din advokat får inte vara närvarande under något förhör och får inte heller träffa dig under den period på som mest ett dygn då du är frihetsberövad.

Brottsutredning ledd av åklagare (2)

Brottsutredningen leds av allmän åklagare. Den förberedande brottsutredningen är "inkvisitorisk": hemlig, skriftlig och utan möjlighet för parterna att komma med inlagor.

Vad kan allmänna åklagaren göra under brottsutredningen?

Bortsett från vissa undantag som anges i lag får utredningsåtgärderna inte innefatta något inslag av tvång och inte heller kränka den enskildes fri- och rättigheter. Egendom får beslagtas under vissa omständigheter.

Allmänna åklagaren får bland annat

besöka brottsplatser

förhöra eller låta polisen förhöra misstänkta och vittnen

låta gripa personer (bortsett från om de tas på bar gärning) och frihetsberöva dem under ett dygn

låta genomföra en DNA-analys om den misstänkte godtar detta

samla in och beslagta (men inte öppna) post

under vissa omständigheter inhämta bankuppgifter

göra husrannsakan om någon tas på bar gärning eller med tillstånd från den som i praktiken är besittningshavare

använda vissa utredningsmetoder som kan vara synnerligen ingripande.

Vad kan jag göra om en utredningsåtgärd kränker mina rättigheter?

Du kan lämna in en motiverad ansökan om att en sådan åtgärd ska ogiltigförklaras, till exempel om att du ska få tillbaka ett föremål som är din egendom och har beslagtagits som bevismaterial. Då måste allmänna åklagaren yttra sig inom två veckor. Om du inte får något svar eller svaret är negativt, kan du överklaga till åklagarkammaren.

I ett sådant fall kan du även begära att allmänna åklagaren ska ge det centrala beslags- och konfiskationsorganet (Organe central pour la saisie et la confiscation) tillstånd att sälja föremålet eller att ge dig det tillbaka i utbyte mot borgen.

Kan jag få tillgång till handlingarna?

Till skillnad från brottsutredningar som leds av undersökningsdomare finns det ingen särskild regel om att parterna ska få tillgång till alla eller delar av handlingarna under en brottsutredning som leds av allmän åklagare. Du kan ansöka hos allmänna åklagaren om tillgång till handlingarna, och allmänna åklagaren beslutar då helt efter eget gottfinnande om han eller hon ska bevilja eller avslå din ansökan.

Kan jag påverka vad som händer med målet?

Nej. Allmänna åklagaren fattar ensam beslut om att lägga ner målet, överlämna det till en undersökningsdomare, stämna dig inför domstol direkt eller via delgivningssintyg eller föreslå ett alternativt sätt att avsluta det straffrättsliga förfarandet (böter eller medling; då blir det ingen rättegång om du betalar dina böter respektive följer de villkor som åläggs dig i samband med medlingen).

Brottsutredning ledd av undersökningsdomare (3)

Brottsutredningen genomförs under ledning av en undersökningsdomare och inom ramen för dennes befogenheter. Undersökningsdomaren har fått målet överlämnat till sig antingen av allmänna åklagaren eller av ett påstått brottsoffer som har lämnat in en ansökan om enskilt åtal och låtit registrera sig som civilrättslig part.

Vilka åtgärder får en undersökningsdomare vidta?

Undersökningsdomaren får vidta alla åtgärder som allmänna åklagaren får vidta och förfogar dessutom över betydande tvångsmedel: häktning, telefonavlyssning, husrannsakan utan besittningshavarens medgivande och särskilda utredningsmetoder som är ännu mer omfattande.

Måste jag bli förhörd av undersökningsdomaren?

Att bli förhörd av undersökningsdomaren är bara obligatoriskt i samband med häktningsbeslut.

Måste domaren tala om för mig att det finns bevis mot mig?

Domaren måste i princip rikta formella anklagelser mot dig om det finns tydliga tecken på att du är skyldig till något. Du får besked om anklagelserna efter ett förhör eller per post, och detta ger dig rätt att begära tillgång till handlingarna i brottmålet och att kräva att kompletterande utredningsåtgärder vidtas.

Får domaren avlyssna min telefon?

Ja, i enlighet med noga formulerade rättsliga villkor.

Kan jag motsätta mig en husrannsakan?

Din bostad kan bli föremål för husrannsakan om domaren har undertecknat ett beslut om husrannsakan och husrannsakan sker mellan klockan 5 och 21, med vissa undantag.

Kan domaren ta DNA-prov på mig med fysiskt tvång?

Ja, under vissa förutsättningar.

Vad kan jag göra om en utredningsåtgärd kränker mina rättigheter?

Du kan lämna in en motiverad ansökan om att åtgärden ska ogiltigförklaras (se under Brottsutredning ledd av åklagare).

Kan jag få tillgång till handlingarna under brottsutredningen?

Om du har blivit formellt anklagad och inte är häktad, kan du ansöka om tillgång till handlingarna hos undersökningsdomaren. Han eller hon kan neka dig tillgång men måste då motivera sitt beslut. Om domaren inte svarar eller nekar dig tillgång, kan du överklaga till åklagarkammaren.

Kan jag kräva att vissa utredningsåtgärder ska vidtas?

Ja, oavsett om du är häktad eller inte. Du ansöker hos undersökningsdomaren. Han eller hon kan avslå din ansökan om han eller hon bedömer att åtgärden inte är nödvändig för att få fram sanningen eller kan skada brottsutredningen. Undersökningsdomarens beslut kan överklagas.

Specialfall: häktning (4)

Hur går förhöret inför domaren till?

För att ett häktningsbeslut ska vara giltigt måste det ha hållits en häktningsförhandling med dig innan beslutet meddelades och inom ett dygn efter frihetsberövandet. Förhandlingen ska avse bland annat möjligheten att meddela häktningsbeslut och de sakomständigheter som läggs dig till last.

Din advokat får inte vara närvarande.

Kan jag bli förhörd på nytt av domaren?

Du kan ansöka om ett sammanfattande förhör. Det är det enda förhör som din advokat får vara närvarande vid.

När får jag träffa min advokat?

När undersökningsdomaren har hållit sitt första förhör med dig.

Kan jag ifrågasätta häktningsbeslutets laglighet eller skälen till det?

Du kan inte överklaga häktningsbeslutet.

Inom fem dagar efter häktningsbeslutet inställer du dig inför råds-kammaren. Dagen innan har du fått tillgång till handlingarna i målet. Din advokat eller du själv kan kräva att du ska försättas på fri fot.

Det är bara vid denna första häktningsförhandling (och vid överklagande) som din advokat kan ta upp en formell felaktighet hos häktningsbeslutet. Om häktningsbeslutet fastställs har du rätt att överklaga. Då inställer du dig inför åklagarkammaren inom två veckor. Om dessa tidsfrister inte följs, försätts du omedelbart på fri fot.

Ett beslut om att fastställa ett häktningsbeslut gäller i en månad (eller tre månader). Vid varje häktningsförhandling kan du ifrågasätta om häktningsbeslutet är lämpligt och/eller om det verkligen finns tydliga tecken på att du är skyldig. Du får tillgång till handlingarna två dagar före varje ny häktningsförhandling.

Kan jag kommunicera med utomstående i fängelset?

Du kan alltid kommunicera med din advokat.

Däremot kan undersökningsdomaren förbjuda dig att kommunicera med någon annan person under högst tre dagar.

När kan jag försättas på fri fot?

Undersökningsdomaren kan när som helst besluta att du ska försättas på fri fot, och undersökningsdomstolarna kan också göra det i samband med att du inställer dig inför dem. Du kan bli frisläppt på vissa villkor eller mot borgen.

Jag är utländsk medborgare. Måste jag vara närvarande under brottsutredningen?

Ett häktningsbeslut kan fattas om det finns risk för att du ska undkomma rättvisan. Undersökningsdomaren eller undersökningsdomstolarna kan släppa dig fri mot borgen. Du får tillbaka det belopp du har betalat om du finner dig under alla etapper av förfarandet.

Om du försätts på fri fot kommer du att anmodas att infinna dig till förhör, i princip vid den behöriga domstolen. Undersökningsdomaren kan besluta att du släpps fri men inte får lämna landet. Dessa villkor kan förlängas med tre månader i taget. Du kan bestrida dem inför råds-kammaren.

Avslutande av brottsutredning ledd av undersökningsdomare (5)

Vad kan jag göra om brottsutredningen drar ut på tiden?

Efter ett år kan du lämna in en motiverad ansökan till åklagarkammaren, som då kontrollerar hur brottsutredningen förlöper.

Kan åtals- och anklagelsepunkterna ändras före rättegången?

Allmänna åklagaren läser de handlingar som han eller hon fått av domaren och formulerar de åtalspunkter som den tilltalade enligt honom eller henne bör ställas till svars för inför domstolen. Allmänna åklagaren kan även lägga ner målet eller begära att domaren ska vidta vissa kompletterande brottsutredningsåtgärder. Brottsrubriceringen kan fortfarande ändras på detta stadium av allmänna åklagaren eller av råds-kammaren, som beslutar vad som ska ske med målet.

Kan jag före rättegången förklara mig skyldig till alla åtals- eller anklagelsepunkterna eller vissa av dem?

Nej, du förutsätts vara oskyldig tills en behörig domstol har meddelat en slutgiltig fällande dom.

Hur går det till när brottsutredningen avslutas?

Efter att ha hört undersökningsdomarens rapport, eventuella civilrättsliga parter, åklagaren och försvaret, fattar råds-kammaren något av följande beslut:

att den anklagade ska stämmas inför behörig domstol

att målet ska läggas ner

att meddelandet av avgörandet ska skjutas upp – sakomständigheterna förklaras vara fastställda, men ingen påföljd meddelas; domaren anger en viss prövotid som kan kombineras med villkor som måste uppfyllas

att lagen om samhällsskydd ska tillämpas (placering på institution).

Vad har jag för rättigheter på det här stadiet?

Du får läsa handlingarna i målet och ta kopior före förhandlingen inför råds-kammaren. Dessutom kan du ansöka om att kompletterande brottsutredningsåtgärder ska vidtas. Om undersökningsdomaren vägrar att vidta sådana åtgärder har du rätt att överklaga till åklagarkammaren.

Kan jag överklaga?

Du kan inte överklaga ett beslut om att hänskjuta ett mål till domstol för prövning såvida inte det finns ett formellt fel, ett utelämnande eller en grund för ogiltigförklaring som påverkar en utredningsåtgärd eller inhämtandet av bevis, eller som avser hänskjutningsbeslutet om du åberopar en grund för att målet inte skulle kunna tas upp till prövning eller en grund för att ogiltigförklara åtalet.

Kan jag åtalas för ett brott som jag redan har åtalats för i en annan EU-medlemsstat?

I princip inte.

Senaste uppdatering: 20/06/2012

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fr](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

3 – Mina rättigheter under rättegången

Var äger rättegången rum?

Polisdomstolen (tribunal de police) prövar de minst allvarliga brotten (de som kan ge böter på mellan 1 och 25 euro, t.ex. brott mot landsbygds-lagen) samt alla trafikbrott (även dödsolyckor).

Brottmålsdomstolen (tribunal correctionnel) prövar medelallvarliga brott ("délits") samt allvarliga brott ("crimes") som kan behandlas enligt ett förenklat förfarande på grund av att förmildrande omständigheter kunnat konstateras från början.

Brottmålsdomstolen för grövre brott (cour d'assises) prövar de allvarligaste brotten ("crimes") (där det saknas förmildrande omständigheter eller där man valt att inte ta hänsyn till dessa).

Är rättegången offentlig?

Rättegången är i princip offentlig och hålls i en rättssal dit alla har tillträde (nyfikna, journalister) utom om detta av säkerhetsskäl inte är lämpligt.

Om du är inblandad i ett mål om prövning av sedlighetsbrott (t.ex. våldtäkt) kan du begära att domstolen ska hålla rättegången bakom stängda dörrar, dvs. bara låta de direkt berörda vara närvarande i rättssalen.

Om det är fråga om att en person som på grund av ett allvarligt tillstånd av mental obalans inte är ansvarig för sina brottsliga handlingar ska placeras på institution, kan personen begära att rättegången ska ske bakom stängda dörrar, något som åklagarmyndigheten dock kan motsätta sig.

Vem dömer i målet?

I polis- och brottmålsdomstolen är det yrkesdomare som dömer. I brottmålsdomstolen för grövre brott är det däremot tolv jurymedlemmar som avgör om den tilltalade är skyldig. Sedan bestämmer jurymedlemmarna påföljden tillsammans med tre domare.

Kan anklagelse- eller åtalspunkterna ändras under rättegången?

Åklagaren och domaren kan se olika på de omständigheter som läggs dig till last. Om du till exempel har slagit sönder en bilruta kanske åklagaren åtar dig för försök till stöld medan din avsikt i själva verket bara var att krossa rutan. Domstolen kan då välja att kategorisera handlingen annorlunda och bedöma den som skadegörelse. Domstolen måste dock underrätta dig om att brottsrubriceringen har ändrats, så att du kan försvara dig utifrån den nya utgångspunkten.

Vad händer om jag förklarar mig skyldig på alla eller vissa av anklagelse- eller åtalspunkterna under rättegången?

Du får inte automatiskt en mindre sträng påföljd.

Vad har jag för rättigheter under rättegången?

Måste jag vara närvarande under rättegången? Måste jag vara närvarande under hela rättegången?

Du kan alltid låta en advokat företräda dig. I undantagsfall måste du inställa dig personligen om domstolen har bestämt detta genom ett beslut som den måste se till att du får tillgång till före rättegången.

Kan rättegången äga rum utan mig?

Om du inte är närvarande eller företrädd av en advokat för att svara på anklagelserna, äger rättegången rum utan dig. Då meddelar domstolen en "tredskodom" i din frånvaro.

Om jag bor i en annan medlemsstat, kan jag medverka per video?

Nej.

Får jag hjälp av en tolk om jag inte förstår det språk som domaren talar?

Ja.

Behöver jag ha en advokat?

Nej, utom i brottmålsdomstolen för grövre brott.

Blir jag tilldelad en advokat?

Ja, under vissa förutsättningar (se [faktablad 1](#)).

Kan jag byta advokat?

Ja, och du behöver inte ange skäl.

Får jag yttra mig under rättegången?

Ja.

Måste jag säga något under rättegången?

Det är inte obligatoriskt.

Vad blir konsekvenserna om jag inte säger sanningen under rättegången?

Du har rätt att inte säga något som gör att du framstår som skyldig och att utveckla din försvarsstrategi som du vill. Detta innebär att du har rätt att tiga.

Vad har jag för rättigheter i förhållande till bevis som anförs mot mig?

Kan jag ifrågasätta de bevis som anförs mot mig?

Ja.

Hur?

Genom att under rättegången be domaren att låta genomföra ytterligare utredningar.

Varför?

För att visa att anklagelsen är orimlig.

Vilken sorts bevis kan jag åberopa till min fördel?

Du kan lägga fram alla slags handlingar, kräva en ny expertutredning, låta förhöra ett nytt vittne m.m.

Kan jag anlita en privatdetektiv för att få fram bevis som är till min fördel?

Ja.

Får domstolen beakta sådana bevis?

Ja.

Får jag be vittnen att yttra sig till min fördel?

Ja.

Får jag eller min advokat ställa frågor till andra vittnen i målet?

Ja, via polisen eller domaren.

Kan jag eller min advokat ifrågasätta vad de säger?

Ja.

Kommer information om mig från belastningsregistret att beaktas?

Ja.

Vilket slags information?

Tidigare fällande domar.

Under vilka omständigheter? På vilket stadium?

Om det finns tidigare fällande domar kan den maximala påföljden fördubblas, och dessutom kan sådana domar innebära att vissa förmåner inte får beviljas.

Kommer tidigare fällande domar i andra medlemsstater att beaktas?

Ja, information om sådana kan lämnas till domstolen.

Vad händer när rättegången är slut?

Vilka är de möjliga resultaten av rättegången?

Att målet inte kan tas upp till prövning på grund av att en viktig regel inte har följts. Då kan det dock bli en ny rättegång.

Att du frias, om det inte finns tillräckliga bevis för att du är skyldig bortom allt rimligt tvivel.

Att du fälls.

Om du fälls kan domaren välja mellan fem alternativ beroende på vad det är för brott du har begått och dina eventuella tidigare domar:

fängelse

samhällstjänst – att du inom ett år utan ersättning ska utföra ett arbete åt samhället; om du inte gör det måste du i stället betala böter eller sitta av ett

fängelsestraff

böter

uppskov med verkställandet av påföljden eller meddelandet av domen, eventuellt med villkor (att du inte får begå fler brott, att du måste gå en viss utbildning, att du inte får besöka vissa platser osv.) under en prøvotid på ett till fem år fastställande av att du är skyldig, utan påföljd.

Vilken roll spelar brottsoffret under rättegången?

Brottsoffret får yttra sig om de omständigheter som berör honom eller henne och kräva ekonomisk ersättning.

Hur?

Muntligen eller genom att lämna in en skrivelse.

På vilket stadium?

Under rättegången, omedelbart efter det att du har blivit förhörd av domaren.

Mer information finns i faktabladen om [brottsoffers rättigheter](#).

Länkar

[Adresser till domstolar](#)

[Justitiedepartementets webbplats](#)

[Adresser till fängelser](#)

Senaste uppdatering: 20/06/2012

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [nl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

4 – Mina rättigheter efter det att domen har meddelats

Kan jag överklaga?

Kan jag överklaga domen eller påföljden?

Om domen meddelades i din frånvaro eller när du inte var företräd av en advokat kallas den för tredskodom. Det finns ett särskilt rättsmedel som du alltid kan använda, nämligen återvinning. Du kan också överklaga.

Om domen meddelades i din närvaro har du haft möjlighet att yttra dig. Då kan du överklaga, men bara om det är en polisdomstol (tribunal de police) eller brottmålsdomstol (tribunal correctionnel) som har meddelat domen. Du kan alltså inte överklaga en dom som meddelats av en appellationsdomstol (cour d'appel) eller en brottmålsdomstol för grövre brott (cour d'assises).

Hur och var överklagar jag?

Om du är frihetsberövad kan du lämna ansökan om återvinning och överklagande till fängelsets kansli. Om du är på fri fot ansöker du om återvinning hos en stämningsman (huissier de justice) medan du anmäler att du vill överklaga till kansliet vid den domstol som meddelade domen.

Inom vilken tid måste jag överklaga?

Du måste överklaga inom femton dagar.

Tidsfristen för ansökan om återvinning börjar dagen efter det att du får det skriftliga beskedet om avgörandet.

Tidsfristen för ansökan om överklagande börjar dagen efter den förhandling då domen meddelades.

På vilka grunder kan jag överklaga?

Att du inte håller med om de sakomständigheter som domstolen anser fastställda eller om någon rättsfråga.

Vad händer om jag överklagar?

Vad händer om jag sitter i fängelse när jag överklagar?

Om överklagandet avser det mål som du är frihetsberövad för och du har dömts till fängelse, stannar du i fängelset tills en ny dom har meddelats. Under den nya processen kan du ansöka om att provisoriskt försättas på fri fot.

Om du är frihetsberövad för ett annat mål, påverkar överklagandet inte din situation.

Hur lång tid tar det innan överklagandet tas upp till prövning?

En ansökan om återvinning tas upp till förhandling inom femton dagar från ansökan om du är på fri fot och inom tre dagar om du är frihetsberövad. Ett överklagande måste prövas inom 60 dagar från ansökan.

Kan jag lägga fram nya bevis i samband med att jag överklagar?

Ja.

Vilka regler är det som gäller?

Samma regler som i den första domstolen (se [faktablad 3](#)).

Vad händer vid förhandlingen om överklagandet?

Först undersöker domaren om överklagandet har lämnats in i tid och sedan gör han eller hon en ny prövning av de sakomständigheter som anförts och den eventuella påföljden.

Vilka beslut kan domstolen fatta?

Vad händer om överklagandet bifalls/ogillas?

Om en talan om återvinning eller ett överklagande bifalls, finns det två möjligheter:

Domstolen förklarar att målet inte kan tas upp till prövning eller friar dig – i båda fallen försätts du omedelbart på fri fot om du är frihetsberövad.

Du döms till ett lägre straff.

Om överklagandet ogillas

och du har ansökt om återvinning, bekräftas domen men kan aldrig göras strängare

och du har överklagat, kan domen bekräftas eller göras strängare.

Har jag rätt att överklaga till högre/annan instans?

Ett avgörande i ett återvinningsmål som meddelas av en polis- eller brottmålsdomstol kan du överklaga till appellationsdomstolen. Ett avgörande i ett överklagandemål kan överklagas till Kassationsdomstolen (Cour de cassation) genom att du inom femton dagar lämnar in en ansökan till appellationsdomstolens kansli. Detta innebär dock inte att verkställandet av straffet tillfälligt upphör.

Under vilka omständigheter?

Överklagande till Kassationsdomstolen får ske bara om en rätts- eller procedurregel inte har följts.

Om det första avgörandet var felaktigt, får jag kompensation?

Ja, om du blev frihetsberövad i samband med målet.

För vad?

Det handlar om en ersättning som är avsedd att gottgöra den skada som du drabbades av genom att du frihetsberövades.

Hur?

Du lämnar en skriftlig ansökan till den federala rättstjänsten (före detta justitiedepartementet).

Om mitt överklagande bifalls, kommer min dom att stå kvar i belastningsregistret?

Nej.

När är en dom slutgiltig?

Vid tredsdom: om ingen ansökan om återvinning har lämnats in 15 dagar efter delgivningen av domen.

Om varken du eller åklagarmyndigheten har lämnat in något överklagande 25 dagar efter det att domen meddelades.

Jag är medborgare i en annan medlemsstat. Kan jag bli hemskickad efter rättegången i Belgien?

Ja.

Är det frågan om automatisk utlämning?

Nej, Belgien och den andra staten måste alltid lämna sitt medgivande.

Under vilka omständigheter?

Fall 1: För att i ditt ursprungsland avtjäna det straff som meddelades i Belgien. Det måste handla om minst sex månaders fängelse och det får inte finnas några möjligheter att överklaga. (Se även [La Justice de A à Z](#), på franska).

a) Ditt medgivande krävs om du har uppehållstillstånd i Belgien. Se [Europarådskonventionen](#).

b) Ditt medgivande krävs inte om du inte eller inte längre har uppehållstillstånd i Belgien (se [Europarådskonventionen](#)) eller om du har varit föremål för en **europaisk arresteringsorder** som utfärdats av Belgien med garanti om återsändning till ursprungslandet.

Fall 2: Utan ditt medgivande, för att bli dömd i ditt ursprungsland på basis av en **europaisk arresteringsorder** som utfärdats av den stat där du är medborgare. Om du fortfarande har straff att avtjäna här i landet kan Belgien vänta tills du har gjort det innan du skickas till ditt ursprungsland eller skicka dit dig tillfälligt för att du ska dömas där med en garanti om att du sedan kommer att skickas tillbaka för att avtjäna ditt belgiska straff i Belgien. Om du är varaktigt bosatt här i landet kan du begära att Belgien ska lämna ut dig på villkor att du sänds tillbaka för att avtjäna ditt utländska straff i Belgien.

Fall 3: Utan ditt medgivande, för att i ditt ursprungsland avtjäna ett straff som meddelats på basis av en **europaisk arresteringsorder** som utfärdats av den medlemsstat där du är medborgare. Om du fortfarande har straff att avtjäna här i landet, väntar Belgien tills du har gjort det innan du skickas till ditt ursprungsland. Om du är varaktigt bosatt här i landet kan du begära att Belgien ska vägra att verkställa arresteringsordern så att du kan avtjäna straffet i Belgien i stället för i ditt ursprungsland.

Kan jag överklaga ett beslut om att lämna ut mig?

Ja, utom om det handlar om en frivillig utlämning som du har beviljats.

Om du ska återvända till din ursprungsstat för att där avtjäna ett straff som meddelats i Belgien (fall 1) kan du inom 60 dagar ansöka om ogiltigförklaring eller tillfälligt upphävande av beslutet hos **högsta förvaltningsdomstolen** (Conseil d'État). Du kan också överklaga hos en **domare för brådskande summariska förfaranden** (juge des référés en urgence).

Om det handlar om verkställandet av en europeisk arresteringsorder som utfärdats av ditt ursprungsland (fall 2 och 3), gör en **undersökningsdomare** en första prövning som inom 15 dagar efter gripandet kontrolleras av **råds-kammaren**. Du kan **överklaga till åklagarkammaren** inom ett dygn efter det att råds-kammaren meddelat sitt avgörande (se [faktablad 3](#)). Du kan även inom ett dygn efter åklagarkammarens avgörande överklaga detta till Kassationdomstolen (Cour de cassation).

Om jag döms i Belgien, kan jag bli dömd på nytt för samma brott?

Nej.

Uppgifter om åtalspunkterna/domen

Kommer uppgifter om domen och åtalspunkterna att noteras i belastningsregistret?

Ja.

Hur och var sparas dessa uppgifter?

De sparas i en databas som kallas för centrala belastningsregistret (Casier juridique central) och sköts av federala rättstjänsten (före detta justitiedepartementet).

Hur länge sparas de?

Domar avseende mindre allvarliga brott (fängelse i 1–7 dagar, böter på 1–25 euro, samhällstjänst i 20–45 timmar) visas inte på belastningsregisterutdraget efter tre år.

Övriga domar noteras permanent. Det går dock att få dem strukna genom ett rehabiliteringsförfarande.

Kan uppgifterna sparas utan mitt medgivande?

Ja.

Kan jag motsätta mig att uppgifterna sparas?

Nej.

Vem har tillgång till uppgifterna om mig i belastningsregistret?

Domstols- och polismyndigheterna har obegränsad tillgång till dem.

Du bör inte förväxla de samlade uppgifterna om dig i belastningsregistret med de utdrag ur belastningsregistret som vissa myndigheter och andra (t.ex. arbetsgivare) kan kräva att få. Utdraget innehåller inte alla uppgifter som finns om dig i registret. Exempel på sådant som inte längre visas 3 år och 25 dagar efter meddelandet av domen är fall där en domstol har förklarat dig skyldig till ett brott utan att utdöma någon påföljd, fängelsestraff på högst sex månader, böter på högst 500 euro och böter för trafikbrott om du inte har fått körtkortet indraget i mer än tre år. Att en domstol har beviljat uppskov med meddelandet av dom, med eller utan villkor, anges inte heller på utdraget.

Senaste uppdatering: 20/06/2012

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [nl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

5 – Smärre trafikbrott

Hur behandlas smärre trafikbrott?

Om en lokal polismyndighet konstaterar ett brott mot trafiklagen kan de skicka en blankett till ägaren av det berörda fordonet för att ta reda på vem som körde när brottet begicks. Sedan kan den allmänna åklagaren föreslå att staten ska avsluta det straffrättsliga förfarandet i utbyte mot att den skyldige betalar ett belopp till ett bankkonto som tillhör en avdelning inom skattemyndigheten.

Genom att betala det beloppet slipper du infinna dig inför polisdomstol (tribunal de police) och därmed risken att behöva betala högre böter plus rättegångskostnader.

Du bör dock vara medveten om att du genom att betala godtar att du har begått ett fel och tar på dig ansvar gentemot eventuella brottsoffer om ditt brott vållade någon annan trafikant skada.

Vem prövar sådana brott?

Det är åklagarmyndigheten vid polisdomstolen som föreslår sådana lösningar. Skattemyndighetens avdelning för straffrättsliga böter bokför gjorda betalningar och håller åklagarmyndigheten informerad om dem.

Förfarandet?

Förslaget att betala böter skickas till den som har begått brottet med rekommenderat brev eller överlämnas av en polis. Tidsfristen för betalning varierar oftast mellan 15 dagar och 3 månader men kan i undantagsfall vara så lång som 6 månader.

Påföljder?

Om den som har begått brottet inte betalar bötesbeloppet eller vägrar att gå med på åklagarmyndighetens förslag, stämmer åklagarmyndigheten honom eller henne inför polisdomstol för att få honom eller henne dömd till en påföljd (böter, fängelse, indragning av körkort) i enlighet med vad som sägs i lagen.

Väcks åtal för sådana brott mot medborgare i andra medlemsstater?

Ja.

Hur?

Den polis som konstaterar brottet föreslår att den skyldige ska betala böter direkt.

Om den skyldige vägrar kan polisen kräva att omedelbart få ett belopp motsvarande det lägsta lagstadgade bötesbeloppet, och om den skyldige vägrar att ge polisen det beloppet kan polisen omedelbart beslagta fordonet.

Om den skyldige inte har velat betala böter direkt och polisen har krävt in ett belopp, kan detta belopp återbetalas eller dras av efter polisdomstolens dom.

Hur behandlas andra smärre brott?

Vissa brott mot allmän ordning (t.ex. att inte betala för parkering eller att skräpa ner) hanteras av den kommunala förvaltningen. Om du inte betalar kan du stämmas inför lokal fredsdomare.

I vissa sammanhang, t.ex. vissa sociala och skattemässiga frågor, i samband med säkerheten vid fotbollsmatcher samt i järnvägstrafik och annan kollektivtrafik, finns det särskilda myndigheter med befogenhet att ta ut administrativa böter. Det finns olika sätt att överklaga sådana böter till civilrättslig domstol.

Kommer sådana brott med i belastningsregistret?

Trafikbrottsdomar tas med i belastningsregistret, men inte administrativa böter eller böter som tas ut enligt fotbollslagen.

Senaste uppdatering: 20/06/2012

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.